

31998L0005

L 77/36

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

14.3.1998

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 98/5/EÜ,**16. veebruar 1998,****millega hõlbustatakse alalist tegutsemist advokaadi kutsealal muus liikmesriigis kui see, kus omandati kutsequalifikatsioon**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 49, artikli 57 lõiget 1 ja artikli 57 lõike 2 esimest ja kolmandat lauset,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

tegutsedes asutamislepingu artiklis 189b ettenähtud menetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades, et:

- (1) asutamislepingu artikli 7a kohaselt hõlmab siseturg sisepiirideta ala; asutamislepingu artikli 3 punkti c kohaselt on isikute ja teenuste vaba liikumise takistuste kõrvaldamine liikmesriikide vahel üks ühenduse eesmärke; liikmesriikide kodanike jaoks tähendab see muu hulgas võimalust tegutseda kutsealal füüsilisest isikust ettevõtja või palgatöötajana ka muus liikmesriigis kui see, kus nad omandasid kutsequalifikatsiooni;
- (2) nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivi 89/48/EMÜ (vähemalt kolmeaastase kutseõppe läbimisel antavate kõrgharidusdiplomide tunnustamise üldsüsteemi kohta) ⁽⁴⁾ kohaselt võib advokaat, kellel on ühes liikmesriigis täielik kutsequalifikatsioon, taotleda oma diplomi tunnustamist teises liikmesriigis eesmärgiga asuda seal tegutsema advokaadi kutsealal kõnealusel riigis kasutatava kutsenimetuse all; direktiivi 89/48/EMÜ eesmärk on tagada, et advokaat integreeruks vastuvõtvast liikmesriigis kutsealasse, ent direktiiv ei püüa kõnealusel liikmesriigis nimetatud kutseala reguleerivaid eeskirju muuta ega advokaati nimetatud eeskirjade kohaldamisalast välja jätta;
- (3) kui mõned advokaadid suudavad vastuvõtvast liikmesriigis kiiresti kutsealasse integreeruda, muu hulgas sooritades

direktiivis 89/48/EMÜ ette nähtud sobivustesti, peaks teised kvalifitseeritud advokaadid suutma saavutada niisuguse integratsiooni pärast teatavat kutsealal praktiseerimise ajavahemikku vastuvõtvast liikmesriigis päritolumaa kutsenimetuse all, või siis jätkama tegevust päritolumaa kutsenimetuse all;

- (4) nimetatud ajavahemiku lõpul peaks advokaat suutma integreeruda vastuvõtvast liikmesriigis kutsealasse pärast tõendamist, et tal on nimetatud liikmesriigis erialane töökogemus;

- (5) sellealased meetmed ühenduse tasandil ei ole põhjendatud mitte üksnes seetõttu, et võrreldes diplomide tunnustamise üldsüsteemiga pakub see advokaatidele kergema võimaluse vastuvõtva liikmesriigi kutsealasse integreeruda, vaid ka seetõttu, et võimaldades advokaatidel vastuvõtvast liikmesriigis alaliselt praktiseerida nende päritolumaa kutsenimetuse all, vastab see õigusteenuste tarbijate vajadustele, kes eelkõige siseturust tulenevate suurenevate kaubavoogude tõttu vajavad nõu piiriüleste tehingute sooritamiseks, mille puhul rahvusvaheline, ühenduse ja siseriiklik õigus tihti peale kattuvad;

- (6) meetmed ühenduse tasandil on põhjendatud ka seetõttu, et üksnes vähesed liikmesriigid lubavad juba oma territooriumil teistest liikmesriikidest pärit advokaatidel tegutseda päritolumaa kutsenimetuse alusel advokaadi kutsealal muul viisil peale teenuste osutamise; liikmesriikides, kus selline võimalus on olemas, on siiski olulisi erinevusi praktilistes üksikasjades, mis käsitlevad näiteks tegevusvaldkondi ning pädevas asutuses registreerumise kohustust; sellised olukorra erinevused põhjustavad ebavõrdsust ja moonutusi liikmesriikide advokaatide vahelises konkurentsis ning on takistuseks liikumisvabadusele; üksnes direktiiv, mis näeb ette tingimused, mis reguleerivad päritolumaa kutsenimetuste alusel tegutsevate advokaatide kutsealal tegutsemist muul viisil peale teenuste osutamise, võib lahendada need probleemid ja pakkuda advokaatidele ja õigusteenuste tarbijatele kõikides liikmesriikides ühesuguseid võimalusi;

⁽¹⁾ EÜT C 128, 24.5.1995, lk 6 ja EÜT C 355, 25.11.1996, lk 19.

⁽²⁾ EÜT C 256, 2.10.1995, lk 14.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 19. juuni 1996. aasta aramus (EÜT C 198, 8.7.1996, lk 85), nõukogu 24. juuli 1997. aasta ühine seisukoht (EÜT C 297, 29.9.1997, lk 6) ja Euroopa Parlamendi 19. novembri 1997. aasta otsus (nõukogu 15. detsembri 1997. aasta otsus).

⁽⁴⁾ EÜT L 19, 24.1.1989, lk 16.

- (7) kooskõlas oma eesmärgiga ei näe käesolev direktiiv ette norme puhtalt siseriiklike olukordade puhuks ning kui ta mõjutabki advokaadikutset käsitlevaid siseriiklikke eeskirju, siis üksnes niivõrd, kui see on vajalik, et direktiivi otsarvet tõhusalt täita; eelkõige ei piira direktiiv siseriiklikke õigusakte, mis reguleerivad juurdepääsu advokaadikutsele ja sellel kutsealal tegutsemist vastuvõtvast liikmesriigis kasutatava kutsenimetuse all;
- (8) käesoleva direktiiviga hõlmatud advokaatidelt tuleks nõuda registreerumist vastuvõtva liikmesriigi pädevas asutuses, et see asutus võiks tagada nende kinnipidamise kõnealusel riigis kehtivatest kutse-eetika nõuetest; registreerimise toime sellele, missuguse jurisdiktsiooni või tasemega kohtus või mis liiki kohtus advokaat võib praktiseerida, määratakse kindlaks vastuvõtvas liikmesriigis advokaatide suhtes kehtiva õigusega;
- (9) advokaadid, kes ei ole vastuvõtvas liikmesriigis kutsealasse integreerunud, peaksid kõnealusel riigis tegutsema päritolumaa kutsenimetuse all, et tagada tarbijate nõuetekohast informeeritust ning teha vahet selliste advokaatide ja vastuvõtvas liikmesriigist pärit ning seal kasutatavate kutsenimetuste alusel tegutsevate advokaatide vahel;
- (10) käesoleva direktiiviga hõlmatud advokaatidel tuleks lubada osutada õigusteenust eelkõige oma päritoluliikmesriigi, ühenduse, rahvusvahelise ja vastuvõtva liikmesriigi õiguse alal; see on juba lubatud teenuste osutamise puhul nõukogu 22. märtsi 1977. aasta direktiiviga 77/249/EMÜ õigusteenuste osutamise vabaduse tulemuslikuma elluviimise kohta;⁽¹⁾ siiski tuleks, nagu ka direktiivis 77/249/EMÜ, ette näha võimalus jätta Ühendkuningriigis ja Iirimaa päritolumaa kutsenimetuse all tegutsevate advokaatide tegevusest välja teatavate ametlike dokumentide ettevalmistamine kinnisvara- ja pärandiasjades; käesolev direktiiv ei mõjuta sätteid, mille alusel teatav tegevus on igas liikmesriigis reserveeritud muudele kutsealadele peale advokaadikutse; direktiivis 77/249/EMÜ sisalduv säte selle kohta, et vastuvõttev liikmesriik võib nõuda päritolumaa kutsenimetuse all tegutsevate advokaatidelt kliendi esindamise või kaitse korral kohtumenetluses koostööd kohaliku advokaadiga, tuleks inkorporeerida käesolevasse direktiivi; seda nõuet tuleb tõlgendada, pidades silmas Euroopa Ühenduste Kohtu presedendiõigust ning eelkõige selle 25. veebruari 1988. aasta otsust kohtuasjas 427/85 Komisjon v. Saksamaa ⁽²⁾;
- (11) et tagada õigusemõistmise tõrgeteta toimimine, tuleks liikmesriikidel lubada erieeskirjadega reserveerida kõrgeimas kohtus esinemise õigus spetsialiseerunud advokaatidele, takistamata liikmesriikide vajalikele nõuetele vastavate advokaatide integreerumist;
- (12) vastuvõtvas liikmesriigis päritolumaa kutsenimetuse all registreeritud advokaat peab jääma oma päritoluliikmesriigi pädeva asutuse registrisse, et säilitada oma advokaadistaatus ja olla hõlmatud käesoleva direktiiviga; sel põhjusel on tihe koostöö pädevate asutuste vahel hädavajalik, eelkõige seoses distsiplinaarmenetlustega;
- (13) olenemata sellest, kas käesoleva direktiiviga hõlmatud advokaadid on oma päritoluliikmesriigis palgatöötajad või füüsilisest isikust ettevõtjad, võivad nad vastuvõtvas liikmesriigis tegutseda palgatöötajatest advokaatidena, kui kõnealune liikmesriik pakub sellist võimalust omaenda advokaatidele;
- (14) eesmärk, mida taotletakse käesoleva direktiiviga, võimaldades advokaatidel praktiseerida muus liikmesriigis päritolumaa kutsenimetuse all, on hõlbustada neil omandada kõnealusel vastuvõtva liikmesriigi kutsenimetust; asutamislepingu artiklite 48 ja 52 alusel, nagu Euroopa Kohus on neid tõlgendanud, peab vastuvõttev liikmesriik arvestama igasugust tema territooriumil omandatud erialast töökogemust; pärast seda, kui advokaat on kolm aastat tegelikult ja korrapäraselt tegutsenud vastuvõtvas liikmesriigis selle riigi õiguse, sealhulgas ühenduse õiguse alal, on alust uskuda, et ta on omandanud vajalikud oskused, et olla sealsesse advokaadi kutsealasse täielikult integreeritud; selle perioodi lõpul peaks advokaadil, kes kontrollimisel võib esitada

⁽¹⁾ EÜT L 78, 26.3.1977, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

⁽²⁾ [1988] ECR 1123.

tõendid oma ametialase pädevuse kohta vastuvõtvast liikmesriigis, olema võimalik omandada kõnealuse liikmesriigi kutseamet; kui vähemalt kolmeaastase tegeliku ja korrapärase kutsealase tegevuse perioodis sisaldub lühem vastuvõtva liikmesriigi õiguse alal tegutsemise periood, võtab asutus arvesse ka muid teadmisi kõnealuse riigi õigusest, mida ta võib vestluse käigus kontrollida; kui ei esitata tõendeid nende tingimustele vastamise kohta, peab vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse otsus nende tingimustega seotud hõlbustatud korra alusel riigi kutseametust mitte anda olema põhjendatud ning seda peab olema võimalik siseriikliku õiguse kohaselt edasi kaevata;

- (15) majanduslikel ja kutsealastel põhjustel valitseb ühenduse advokaatide hulgas kasvav tendents praktiseerida ühiselt, seal hulgas ühendustena; tõsiasi, et advokaadid kuuluvad oma päritoluliikmesriigis mingisse advokaadiühingusse, ei tohiks kasutada ettekäändena, takistamaks neil vastuvõtvast liikmesriigis tööle asuda; liikmesriikidel tuleks siiski lubada võtta kohaseid meetmeid õiguspärase eesmärgiga tagada kutse sõltumatus; nendes liikmesriikides, kus on lubatud ühine kutsetegevus, tuleks ette näha teatavad garantiid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärk, reguleerimisala ja mõisted

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on hõlbustada alalist tegutsemist advokaadi kutsealal füüsilisest isikust ettevõtja või palgatöötajana ka muus liikmesriigis kui see, kus isik omandas kutse kvalifikatsiooni.

2. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *advokaat* — iga isik, kes on mõne liikmesriigi kodanik ja kellel on õigus tegelda oma kutsealaga ühe järgmise nimetuse all:

Belgia	Avocat/Advocaat/Rechtsanwalt
Taani	Advokat
Saksamaa	Rechtsanwalt
Kreeka	Δικηγόρος
Hispaania	Abogado/Advocat/Avogado/ Abokatu
Prantsusmaa	Avocat
Iirimaa	Barrister/Solicitor
Itaalia	Avvocato
Luksemburg	Avocat
Madalmaad	Advocaat
Austria	Rechtsanwalt

Portugal	Advogado
Soome	Asianajaja/Advokat
Rootsi	Advokat
Ühendkuningriik	Advocate/Barrister/Solicitor

- b) *päritoluliikmesriik* — liikmesriik, kus advokaat omandas õiguse kasutada üht punktis a osutatud kutseametust enne advokaadi kutsealal tegutsemist teises liikmesriigis;
- c) *vastuvõttev liikmesriik* — liikmesriik, kus advokaat käesoleva direktiivi kohaselt tegutseb;
- d) *päritolumaa kutseamet* — kutseamet, mida kasutatakse liikmesriigis, kus advokaat omandas õiguse kasutada seda nimetust enne advokaadi kutsealal tegutsemist teises liikmesriigis;
- e) *advokaadiühing* — liikmesriigi õiguse alusel moodustatud üksus, iseseisva õigusvõimega või mitte, milles advokaadid tegelevad oma kutsetegevusega ühiselt ühise nime all;
- f) *vastav kutseamet* või *vastav kutseala* — kutseamet või kutseala, mida reguleerib pädev asutus, kus advokaat on artikli 3 kohaselt registreeritud; *pädev asutus* — nimetatud asutus.

3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse advokaatide suhtes, kes tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjana või palgatöötajana oma päritoluliikmesriigis ning, kui artiklist 8 ei tulene teisiti, vastuvõtvast liikmesriigis.

4. Advokaadi kutsealal tegutsemise alla käesoleva direktiivi tähenduses ei kuulu teenuste osutamine, mida reguleerib direktiiv 77/249/EMÜ.

Artikkel 2

Õigus praktiseerida päritolumaa kutseametuse alusel

Igal advokaadil on õigus alaliselt tegutseda teistes liikmesriikides päritolumaa kutseametuse all artiklis 5 osutatud valdkondades.

Vastuvõtva liikmesriigi advokaadikutsesse integreerumine on reguleeritud artikliga 10.

Artikkel 3

Registreerimine pädevas asutuses

1. Advokaat, kes soovib praktiseerida muus liikmesriigis kui see, kus ta omandas kutse kvalifikatsiooni, peab registreeruma nimetatud riigi pädevas asutuses.

2. Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus registreerib advokaadi tunnistuse esitamisel, mis tõendab tema registreerimist päritoluliikmesriigi pädevas asutuses. Asutus võib nõuda, et päritoluliikmesriigi pädeva asutuse tunnistus ei oleks esitamisel vanem kui kolm kuud. Ta teatab registreerimisest päritoluliikmesriigi pädevale asutusele.

3. Lõike 1 kohaldamisel kehtib järgmine:

- Ühendkuningriigis ja Iirimaal registreeruvad muu kui Ühendkuningriigis või Iirimaal kasutatava kutsenimetuse alusel tegutsevad advokaadid kas *barrister* i või *advocate*, i kutse või *solicitor*, i kutse eest vastutavas asutuses,
- Ühendkuningriigis on Iirimaalt pärit *barristeri* kutse eest vastutavaks asutuseks *barrister*i või *advocate*, i kutse eest vastutav asutus ning Iirimaalt pärit *solicitor*i kutse eest vastutavaks asutuseks *solicitor*i kutse eest vastutav asutus,
- Iirimaal on Ühendkuningriigist pärit *barrister*i või *advocate*i kutse eest vastutavaks asutuseks *barrister*i kutse eest vastutav asutus ning Ühendkuningriigist pärit *solicitor*, i kutse eest vastutavaks asutuseks *solicitor*, i kutse eest vastutav asutus.

4. Kui vastuvõtva liikmesriigi vastav pädev asutus avaldab tema juures registreeritud advokaatide nimed, avaldab ta ka käesoleva direktiivi alusel registreeritud advokaatide nimed.

Artikkel 4

Praktiseerimine päritolumaa kutsenimetuse all

1. Vastuvõtvas liikmesriigis päritolumaa kutsenimetuse all praktiseeriv advokaat tegutseb kõnealuse nimetuse all, mida tuleb väljendada tema päritolumaa riigikeeles või ühes selle riigikeeltest arusaadaval viisil ning nõnda, et vältida selle segiajamist vastuvõtva liikmesriigi kutsenimetusega.

2. Lõike 1 kohaldamisel võib vastuvõttev liikmesriik nõuda, et päritolumaa kutsenimetuse all praktiseeriv advokaat nimetaks kutseorganisatsiooni, mille liige ta on oma päritoluliikmesriigis, või kohtu, kus tal on õigus oma päritoluliikmesriigi õiguse alusel esineda. Vastuvõttev liikmesriik võib nõuda ka, et päritolumaa

kutsenimetuse all praktiseeriv advokaat esitaks viite oma registreerimise kohta seelses pädevas asutuses.

Artikkel 5

Tegevusvaldkonnad

1. Kui lõigetest 2 ja 3 ei tulene teisiti, tegeleb päritolumaa kutsenimetuse alusel tegutsev advokaat sama kutsetegevusega, mis vastuvõtvas liikmesriigis kasutatava vastava kutsenimetuse alusel tegutsev advokaat, ning võib muu hulgas anda nõu oma päritoluliikmesriigi, ühenduse, rahvusvahelise ja vastuvõtva liikmesriigi õiguse kohta. Igal juhul järgib ta siseriiklikes kohtutes kehtivaid menetlusnorme.

2. Liikmesriigid, kes lubavad oma territooriumil teatava kategooria advokaatidel valmistada ette dokumente surnute pärandvara valitsemisõiguse omandamiseks ja kinnisasjaga seotud õiguste loomiseks või üleandmiseks, mis on muudes liikmesriikides reserveeritud muudele kutsealadele peale advokaatide, võivad jätta sellest tegevusest välja advokaadid, kes praktiseerivad kutsenimetuse alusel, mis on antud mõnes viimati nimetatud liikmesriigis.

3. Tegevuseks, mis on seotud kliendi esindamise või kaitsmisega kohtumenetluses ning niivõrd kui vastuvõtva liikmesriigi õiguses on see tegevus reserveeritud kõnealuse riigi kutsenimetuse alusel tegutsevatele advokaatidele, võib kõnealune riik nõuda, et päritolumaa kutsenimetuse alusel praktiseerivad advokaadid töötaksid koos kõnealuses kohtus praktiseeriva advokaadiga, kes oleks vajaduse korral vastutav nimetatud kohtu ees, või koos nimetatud kohtus tegutseva *avoué*ga.

Et tagada õigusemõistmise tõrgeteta toimimine, võivad liikmesriigid siiski ette näha erinormid kõrgeimasse kohtusse pöördumise kohta, nagu näiteks spetsialiseerunud advokaatide kasutamise.

Artikkel 6

Kohaldatavad kutse-eetika nõuded

1. Olenemata kutse-eetika nõuetest, mis kehtivad advokaadi suhtes tema päritoluliikmesriigis, kehtivad päritolumaa kutsenimetuse all praktiseeriva advokaadi suhtes kõigi toimingute puhul, mida ta teeb vastuvõtva liikmesriigi territooriumil, samad kutse-eetika nõuded, mis vastuvõtva liikmesriigi vastava kutsenimetuse all tegutsevate advokaatide suhtes.

2. Päritolumaa kutsenimetuse alusel praktiseerivatele advokaatidele tagatakse kohane esindatus vastuvõtva liikmesriigi

kutseühendustes. Selline esindatus hõlmab vähemalt õigust hääletada kõnealuste ühenduste juhtorganite valimistel.

3. Vastuvõttev liikmesriik võib nõuda, et päritolumaa kutsenimetuse all praktiseeriv advokaat kas sõlmiks kutsekindlustuslepingu või astuks kutsegarantiifondi liikmeks vastavalt eeskirjadele, mis kõnealune riik näeb ette oma territooriumil toimuva kutsetegevuse jaoks. Pärilolumaa kutsenimetuse alusel praktiseeriv advokaat vabastatakse siiski sellest nõudest, kui ta tõestab, et ta on kindlustatud või et tema jaoks on garantii ette nähtud vastavalt tema päritoluliikmesriigi eeskirjadele, niivõrd kui selline kindlustus või garantii on tingimuste ja kindlustuskatte ulatuse osas samaväärne. Kui see on samaväärne üksnes osaliselt, võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus nõuda, et sõlmitaks lisakindlustus või lisagarantii, mis katab elemente, mida päritoluliikmesriigi eeskirjade kohaselt sõlmitud kindlustus või garantii ei kata.

Artikkel 7

Distsiplinaarmenetlus

1. Kui päritolumaa kutsenimetuse alusel praktiseeriv advokaat ei täida vastuvõttas liikmesriigi kehtivaid kohustusi, kohaldatakse vastuvõttas liikmesriigis ette nähtud menetlusnorme, sanktsioone ja õiguskaitsevahendeid.

2. Enne distsiiplinaarmenetluse algatamist päritolumaa kutsenimetuse alusel praktiseeriva advokaadi suhtes teavitab vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus päritoluliikmesriigi pädevat asutust niipea kui võimalik, esitades talle kõik asjakohased üksikasjad.

Esimest löiku kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui distsiiplinaarmenetluse algatab päritoluliikmesriigi pädev asutus, kes teavitab sellest vastuvõtva liikmesriigi või vastuvõttavate liikmesriikide pädevat asutust.

3. Ilma et see piiraks vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse otsustusõiguse kohaldamist, teeb kõnealune asutus kogu distsiiplinaarmenetluse vältel koostööd päritoluliikmesriigi pädeva asutusega. Eelkõige võtab vastuvõttev liikmesriik vajalikke meetmeid, mis tagavad, et päritoluliikmesriigi pädev asutus saab esitada kaebuse menetlemise eest vastutavatele organitele nõudmisi.

4. Pärilolumaa liikmesriigi pädev asutus otsustab oma menetlus- ja materiaalõigusnormide alusel, milliseid meetmeid võtta, pidades silmas vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse otsust päritolumaa kutsenimetuse all praktiseeriva advokaadi kohta.

5. Kuigi see ei ole eeltingimus vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse otsuse jaoks, toob kutsealal tegutsemise loa ajutine või alaline tagasivõtmine päritoluliikmesriigi pädeva asutuse poolt asjaomase advokaadi jaoks automaatselt kaasa ajutise või alalise keelu vastuvõttas liikmesriigis päritolumaa kutsenimetuse all praktiseerida.

Artikkel 8

Praksis palgatöötajana

Vastuvõttas liikmesriigis päritolumaa kutsenimetuse alusel registreeritud advokaat võib praktiseerida palgatöötajast advokaadina teise advokaadi, advokaatide ühenduse või advokaadiühingu või avalik-õigusliku või eraõigusliku ettevõtja teenistuses niivõrd, kui vastuvõttev liikmesriik lubab seda seal kasutatava kutsenimetuse alusel tegutsevatele advokaatidele.

Artikkel 9

Põhjendused ja õiguskaitsevahendid

Otsustes artiklis 3 osutatud registreerimisest keelduda või selline registreerimine tühistada ning otsustes, millega kehtestatakse distsiiplinaarmetmed, näidatakse nende aluseks olevad põhjendused.

Sellised otsused võib siseriikliku õiguse sätete kohaselt kohtusse kaevata.

Artikkel 10

Vastuvõtva liikmesriigi advokaatidega samaväärne kohtlemine

1. Oma päritolumaa kutsenimetuse alusel praktiseeriv advokaat, kes on tegelikult ja korrapäraselt tegutsenud vastuvõttas liikmesriigis kõnealuse riigi õiguse, sealhulgas ühenduse õiguse alal vähemalt kolm aastat, vabastatakse vastuvõttas liikmesriigis advokaadi kutsealal tegutsema hakkamise eesmärgil direktiivi 89/48/EMÜ artikli 4 lõike 1 punktis b sätestatud tingimustest; "tegelik ja korrapärane tegevus" tähendab tegelikku tegevust ilma muude katkestusteta peale igapäevaelust tulenevate.

Asjaomase advokaadi ülesanne on esitada vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele tõendid tegeliku korrapärase tegevuse kohta vastuvõtva liikmesriigi õiguse alal vähemalt kolme aasta jooksul. Sel eesmärgil:

- a) esitab advokaat vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele kogu asjakohase teabe ja dokumendid, eelkõige tema poolt käsitletud õigusasjade arvu ja laadi kohta;
- b) võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus kontrollida tegevuse tegelikkust ja korrapärasust ning vajaduse korral nõuda, et advokaat esitaks suuliselt või kirjalikult selgitusi või täiendavaid andmeid punktis a nimetatud teabe ja dokumentide kohta.

Vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse otsust vabastust mitte anda, kui ei esitata tõendeid selle kohta, et esimeses lõigus sätestatud tingimused on täidetud, tuleb põhjendada, ning otsuse võib siseriikliku õiguse alusel edasi kaevata.

2. Vastuvõtvas liikmesriigis päritolumaa kutsenimetuse alusel praktiseeriv advokaat võib igal ajal taotleda, et tema diplomit tunnustataks vastavalt direktiivile 89/48/EMÜ eesmärgiga asuda vastuvõtvas liikmesriigis tegutsema advokaadi kutsealal sellise kutsenimetuse all, mis vastab sellele kutsele kõnealuses liikmesriigis.

3. Oma päritolumaa kutsenimetuse alusel praktiseeriv advokaat, kes on vastuvõtvas liikmesriigis tegelikult ja korrapäraselt tegutsenud kutsealal vähemalt kolm aastat, ent kõnealuse liikmesriigi õiguse alal vähem kui kolm aastat, võib kõnealuse riigi pädevalt asutuselt saada loa tegutseda vastuvõtvas liikmesriigis advokaadi kutsealal ja õiguse teha seda kutsenimetuse alusel, mis vastab sellele kutsele kõnealuses liikmesriigis, ilma et ta peaks täitma direktiivi 89/48/EMÜ artikli 4 lõike 1 punktis b osutatud tingimusi, ning seda järgmistel tingimustel ja järgmise korra kohaselt:

- a) vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võtab arvesse eespool nimetatud ajavahemikus kestnud tegelikku ja korrapäraselt tegutsesust ning mis tahes teadmisi ja erialast töökogemust vastuvõtva liikmesriigi õiguse alal, samuti osavõttu loengutest ja seminaridest, mis käsitlevad vastuvõtva liikmesriigi õigust, sealhulgas ka kutsetegevust ja kutse-eetikat reguleerivaid norme;
- b) advokaat esitab vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele kogu asjakohase teabe ja dokumendid, eelkõige tema poolt käsitletud õigusasjade kohta. Hinnang advokaadi tegelikule ja korrapärasele tegevusele vastuvõtvas liikmesriigis ning

hinnang selle kohta, kas ta on sobiv jätkama tegevusalal, millega ta seal tegeles, antakse vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutusega korraldatavas vestluses, mille eesmärk on kontrollida tegevuse tegelikkust ja korrapärasust.

Vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse otsust tegutsemisluba mitte anda, kui ei esitata tõendeid selle kohta, et esimeses lõigus sätestatud tingimused on täidetud, tuleb põhjendada, ning otsuse võib siseriikliku õiguse alusel edasi kaevata.

4. Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võib põhjendatud otsusega, mida võib siseriikliku õiguse alusel edasi kaevata, keelduda lubamast käesoleva artikli sätete kohaldamist advokaadi suhtes, kui ta on seisukohal, et see oleks vastuolus avaliku korraga, eelkõige distsiplinaarmenetluse, pretensioonide või mis tahes vahejuhtumite tõttu.

5. Pädeva asutuse esindajad, kellele on tehtud ülesandeks avalduse läbivaatamine, tagavad saadud teabe konfidentsiaalsuse.

6. Advokaadil, kes saab lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt loa tegutseda vastuvõtvas liikmesriigis advokaadi kutsealal, on õigus kasutada oma päritolumaa kutsenimetust, mida väljendatakse tema päritoluliikmesriigi riigikeeles või ühes selle riigikeeltest, koos kutsenimetusega, mis vastab advokaadi kutsele vastuvõtvas liikmesriigis.

Artikkel 11

Ühine kutsetegevus

Kui advokaatide puhul, kes tegutsuvad vastuvõtvas liikmesriigis vastava kutsenimetuse alusel, on lubatud ühine kutsetegevus, kohaldatakse advokaatide suhtes, kes soovivad jätkata tegevust selle kutsenimetuse all või registreeruda pädevas asutuses, järgmisi sätteid.

- 1) Üks või mitu advokaati, kes kuuluvad oma päritoluliikmesriigis samasse advokaadiühingusse ja kes praktiseerivad vastuvõtvas liikmesriigis päritolumaa kutsenimetuse all, võivad tegelda kutsetegevusega oma advokaadiühingu vastuvõtvas liikmesriigis asuvas filiaalis või esinduses. Kui advokaadiühingu suhtes päritoluliikmesriigis kehtivad põhinormid ei sobi kokku vastuvõtvas liikmesriigis õigusnormidega kehtestatud põhinormidega, on viimased normid ülimuslikud niivõrd, kui nende järgimine on klientide ja kolmandate isikute kaitse tõttu üldiste huvidega põhjendatud.

2) Iga liikmesriik võimaldab kahele või enamale oma territooriumil päritolumaa kutsenimetuse alusel tegutsevale advokaadile, kes kuuluvad samasse advokaadiühingusse või on pärit samast liikmesriigist, mingis vormis ühist kutsetegevust. Kui vastuvõttev liikmesriik võimaldab oma advokaatidel valida ühise kutsetegevuse mitme vormi vahel, võimaldatakse neid samu vorme ka eespool nimetatud advokaatidele. Selliste advokaatide ühise praktiseerimise viise vastuvõttvas liikmesriigis reguleerivad nimetatud liikmesriigi õigusnormid.

3) Vastuvõttev liikmesriik võtab vajalikke meetmeid, et lubada ühist kutsetegevust ka järgmiselt:

- a) mitme eri liikmesriigist pärit advokaadi vahel, kes praktiseerivad päritolumaa kutsenimetuse alusel;
- b) ühe või mitme punktis a osutatud advokaadi ning ühe või mitme vastuvõttvas liikmesriigist pärit advokaadi vahel.

Selliste advokaatide ühise praktiseerimise viise vastuvõttvas liikmesriigis reguleerivad nimetatud liikmesriigi õigusnormid.

4) Advokaat, kes soovib praktiseerida päritolumaa kutsenimetuse all, teatab vastuvõttva liikmesriigi pädevale asutusele, et ta on oma päritoluliikmesriigis advokaadiühingu liige, ning lisab asjakohase teabe kõnealuse advokaadiühingu kohta.

5) Olenemata punktides 1—4 võib vastuvõttev liikmesriik, niivõrd kui ta keelab oma vastava kutsenimetuse alusel tegutsevatel advokaatidel tegelda advokaadikutsega advokaadiühingus, mille mõned liikmed ei ole selle kutseala liikmed, keelduda lubamast päritolumaa kutsenimetuse all registreeritud advokaadil tegutseda oma territooriumil selle advokaadiühingu liikmena. Advokaadiühingusse kuuluvaks loetakse isikud, kes ei ole selle kutseala esindajad, kui:

- advokaadiühingu kapital kuulub osaliselt või täielikult isikutele, või
- nime, mille all see tegutseb, kasutavad isikud, või
- otsustusõigus selles advokaadiühingus on *de facto* või *de jure* isikutel,

kellel puudub advokaadi staatus artikli 1 lõike 2 tähenduses.

Kui advokaadiühingut käsitlevad põhinormid päritoluliikmesriigis ei sobi kokku vastuvõttvas liikmesriigis kehtivate normide või esimese lõigu sätetega, võib vastuvõttev liikmesriik olla vastu advokaadiühingu filiaali või esinduse avamisele oma territooriumil ilma punktis 1 sätestatud piiranguteta.

Artikkel 12

Advokaadiühingu nimi

Ükskõik millisel viisil advokaadid vastuvõttvas liikmesriigis päritolumaa kutsenimetuse alusel praktiseerivad, võivad nad

kasutada mis tahes advokaadiühingu nime, kuhu nad oma päritoluliikmesriigis kuuluvad.

Vastuvõttev liikmesriik võib nõuda, et lisaks esimeses lõigus osutatud nimele mainitakse advokaadiühingu õiguslikku vormi päritoluliikmesriigis ja/või vastuvõttvas liikmesriigis praktiseerivate advokaadiühingu liikmete nimesid.

Artikkel 13

Koostöö päritoluliikmesriigi ja vastuvõttva liikmesriigi pädevate asutuste vahel ning konfidentsiaalsus

Et hõlbustada käesoleva direktiivi kohaldamist ning hoida ära selle sätete väära kohaldamist eesmärgiga hoiduda kõrvale vastuvõttvas liikmesriigis kehtivatest normidest, teevad vastuvõttva liikmesriigi pädev asutus ja päritoluliikmesriigi pädev asutus tihedat koostööd ning osutavad teineteisele vastastikku abi.

Nad tagavad vahetatava teabe konfidentsiaalsuse.

Artikkel 14

Pädevate asutuste määramine

Liikmesriigid määravad 14. märtsiks 2000 pädevad asutused, kes on volitatud vastu võtma käesolevas direktiivis osutatud avaldusi ja tegema otsuseid. Nad edastavad selle teabe teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

Artikkel 15

Komisjoni aruanne

Hiljemalt kümme aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande direktiivi rakendamisel tehtud edusammude kohta.

Pärast kõiki vajalikke konsultatsioone esitab ta nimetatud puhul oma järeldused ning teeb vajaduse korral ettepaneku muudatuste kohta, mida võiks senisesse süsteemi teha.

Artikkel 16

Rakendamine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 14. märtsiks 2000. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendes meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi sätestavad liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide tekstid.

Artikkel 17

Käesolev direktiiv jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

Artikkel 18

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 16. veebruar 1998

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. M. GIL-ROBLES

Nõukogu nimel

eesistuja

J. CUNNINGHAM